

Datum 26 juni 2013
Uw kenmerk -
Ons kenmerk 130624/SL/jth

Postbus 1, 1755 ZG Petten
Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken
Plein 2
2511 CR DEN HAAG

Contact

T +31 (0)224 568129
lensink@ecn.nl

Onderwerp ECN/DNV KEMA-bijdrage ten behoeve van rondetafelgesprek op 26 juni 2013

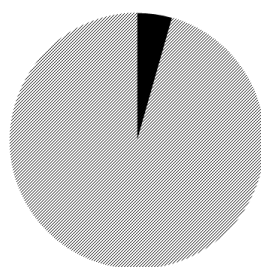
Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken,

De SDE+ is een belangrijk beleidsinstrument om geothermie te stimuleren. Veel ervaring met geothermie in Nederland is er echter nog niet. Geothermie in Nederland kent innovatieve aspecten. De SDE+ kan van jaar op jaar aangepast worden aan nieuwe ervaringen en voortschrijdende inzichten. Door deze flexibiliteit in de SDE+ kan het relatief goedkope potentieel van geothermie beter benut worden. Om van de SDE+ voor geothermie evenwel een succes te maken, zal de markt ook vertrouwen moeten hebben. Vertrouwen dat de flexibiliteit in de SDE+ wordt gebruikt om in te spelen op veranderende inzichten. Het vertrouwen in stabiel beleid in 2020 is cruciaal om 16% duurzame energie in 2020 te realiseren.

De nationale doelstelling voor duurzame energie is gedefinieerd als 16% van het totale energiegebruik in 2020. Hoe groot deze doelstelling is in absolute termen, hangt mede af van het te voeren beleid voor energiebesparing. Waarschijnlijk zal ten minste 340 PJ opgewekt moeten worden met duurzame energie. Geothermie is een van de goedkopere technieken om duurzame energie op te wekken.

In het Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen wordt ingezet op realisatie van 11 PJ in 2020. Ecofys en ECN hebben in een recente studie geschreven dat ook 15 PJ realistisch en haalbaar is. Geothermie kan dus 15 PJ van de 340 PJ invullen. De SDE+ geeft hiervoor een belangrijke impuls.

Invulling van 16% duurzame energie (340 PJ)

■ Geothermie (15 PJ)
▨ Overige opties (325 PJ)

Petten

Postbus 1
1755 ZG Petten

Westerduinweg 3
1755 LE Petten
The Netherlands

Amsterdam

Radarweg 60
1043 NT Amsterdam
The Netherlands

T 088 515 4431

F 088 515 8338

www.ecn.nl

BTW NL001752625B01

Handelsregister 41151233

Datum 26 juni 2013
Ons kenmerk 130624/SL/jth
Pagina 2 van 3

De laatste twee jaar hebben 47 geothermieprojecten een SDE+-aanvraag ingediend. De toezeggingen in 2012 en de aanvragen in 2013 tellen al op tot 12 PJ aan subsidiabele productie. Daarmee lijkt de SDE+-regeling voor geothermie een succes te worden. Toch kan men enkele kanttekeningen plaatsen bij deze cijfers, met relevantie voor uw vraag of er aanpassingen in beleid en regelgeving noodzakelijk zijn om geothermie in Nederland te stimuleren.

Geothermie wordt al zeer lang gebruikt voor de winning van warmte. De ervaringen in Nederland zijn echter beperkt. Op voorhand is het moeilijk in te schatten, welke problemen in een project zullen ontstaan. Sommige problemen kunnen leiden tot een lagere energieproductie dan verwacht. Soms wordt ook juist meer energie geproduceerd dan verwacht, waardoor technische aanpassingen noodzakelijk worden. Als er geen kopers zijn voor deze extra warmte, stijgt de onrendabele top van het project. Daarnaast is het de vraag of alle 47 ingediende projecten binnen enkele jaren gestart kunnen worden. Wellicht zijn er beperkingen in de beschikbaarheid van (betaalbare) boorcapaciteit. Al met al zijn geothermieprojecten relatief risicovol en is het aannemelijk dat sommige van de 47 projecten niet, of in kleinere vorm, uitgevoerd gaan worden.

De komende jaren zal geothermie een leerpad doorlopen, waarbij steeds meer kennis verkregen wordt over de lokale geschiktheid van de ondergrond voor geothermieprojecten. Geothermie kan daarbij de ondersteuning gebruiken van stabiele wet- en regelgeving, omwille van duidelijkheid in de projectontwikkeling. Stabiel beleid is voor een zich ontwikkelende technologie geen constant beleid, maar beleid dat aangepast wordt aan de actuele kennis over risico's en financiële behoeftes. Belangrijk daarbij is het vertrouwen van de markt dat het beleid ook op transparante wijze zal gaan inspelen op de actualiteit.

Voor de SDE+ 2013 hebben ECN en DNV KEMA advies uitgebracht over de hoogte van de basisbedragen om geothermieprojecten financieel rendabel te maken. In dat advies hebben ECN en DNV KEMA grote geothermieprojecten (groter vermogen dan 20 MWth) buiten de analyse gelaten. De Nederlandse ondergrond maakt projecten van deze omvang wel mogelijk. Het valt niet uit te sluiten dat de ontwikkeling van grote geothermieprojecten wordt afgeremd door de huidige opzet van de SDE+, met name door de maximale subsidiabele jaarproductie.

Gezien de aanvragen in de SDE+, lijkt de regeling in de afgelopen twee jaar effectief te zijn geweest in de ontwikkeling van geothermieprojecten. Naarmate meer ervaring wordt opgedaan in geothermie in Nederland, kunnen ook de karakteristieken van Nederlandse geothermieprojecten veranderen. Een ontwikkeling naar grotere, al dan niet diepere, projecten is daarbij denkbaar. De SDE+-regeling kan daarbij, binnen de kaders van het besluit SDE+, van jaar op jaar aangepast worden, mocht die ontwikkeling zich gaan voordoen.

Datum 26 juni 2013
Ons kenmerk 130624/SL/jth
Pagina 3 van 3

De doelstelling van 16% duurzame energie in 2020 is uitermate ambitieus. Maar of geothermie essentieel is voor het halen van de 16%-doelstelling, is in absolute termen wellicht toch minder van belang. Geothermie, via grote of kleine projecten, is en blijft een relatief goedkope vorm van duurzame energie. Meer geothermische energie in de energiemix zal dus bijdragen aan een grotere efficiëntie van de invulling van de 16%-doelstelling. Om de doelstelling voor 2020 te halen, heeft Nederland de luxe niet om relatief goedkoop potentieel onbenut te laten.

Hoogachtend,

Sander Lensink